

POSTANOWIENIE

Dnia 25 lutego 2014 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział II Cywilny Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Dziedzic

Sędziowie: SO Danuta Silska (spr.)

SO Aleksandra Kiersnowska - Tylewicz

po rozpoznaniu w dniu 25 lutego 2014 r. w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie z wniosku (...) Bank S.A. w W.

przeciwko dłużnikowi M. T.

o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu

na skutek zażalenia dłużnika na postanowienie Sądu Rejonowego w Pile z dnia 17 czerwca 2013 r.

sygn. akt I Co 1000/13

postanawia:

oddalić zażalenie.

/-/ D. Silska/-/ K. Dziedzic/-/ A. Kiersnowska - Tylewicz

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy nadał sądową klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu numer (...) z dnia 28.05.2013 r. wystawionemu przez (...) Bank S.A. w W. przeciwko dłużnikowi M. T., z zastrzeżeniem maksymalnej odpowiedzialności dłużnika do kwoty 499.695,24 zł i zasądził od dłużnika na rzecz wierzyciela kwotę 127 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania. W uzasadnieniu Sąd wskazał, że przedłożony przez wierzyciela bankowy tytuł egzekucyjny odpowiada wymaganiam określonym w art. 96 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Prawo bankowe, zawiera bowiem określenie banku, który go wystawił i na którego rzecz ma być prowadzona egzekucja, dłużnika zobowiązanego do zapłaty oraz wysokość zobowiązania, w tym odsetek i termin ich płatności. Z bankowego tytułu egzekucyjnego wynika, że roszczenie nim objęte jest wymagalne. Dokument został opatrzony pieczęcią banku i podpisami osób uprawnionych do jego reprezentowania. Z bankowego tytułu egzekucyjnego wynika także, że zobowiązanie dłużnika znajduje podstawę w umowie zawartej z wierzycielem. Do dokumentu dołączono pisemne oświadczenie dłużnika o poddaniu się egzekucji, zgodnie z brzmieniem przepisu art. 97 wyżej wymienionej ustawy. Zgodnie z tym oświadczeniem dłużnik poddał się egzekucji do kwoty wymienionej w sentencji.

Od powyższego postanowienia zażalenie wniósł dłużnik domagając się jego zmiany i oddalenia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności; ewentualnie uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania oraz zasądzenia na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Skarżący zarzucił Sądowi Rejonowemu naruszenie przepisów prawa bankowego oraz k.p.c. i prawa materialnego. W uzasadnieniu skarżący wskazał na czasowy brak drogi procesowej w zakresie postępowania klauzulowego, albowiem został poinformowany, że bank sporządził pozew.

Zdaniem skarżącego, skoro bank złożył oświadczenie o wyborze drogi sądowej, to jest nią związany. Skarżący zaprzeczył nadto, by został poinformowany przez bank, przed wystawieniem b.t.e. o konsekwencjach jego wystawienia w przyszłości. Skarżący zarzucił także, iż w aktach sprawy brak jest oryginału oświadczenia o poddaniu się egzekucji - jest jedynie jego kopia, co uniemożliwia nadanie klauzuli wykonalności, gdyż bank może potencjalnie posłużyć się oryginałem tego oświadczenia do wystawienia drugiego b.t.e. Dłużnik wskazał także, iż b.t.e. nie zawiera pieczęci banku, albowiem nie jest odcisnięta jego nazwa w całości. Zdaniem skarżącego, b.t.e. nie zawiera także podpisu pełnomocnika tj. radcy prawnego M. C.. Na b.t.e. widnieje bowiem jedynie kreska, która nie jest parafą, a jest przekreśleniem i każdy mógł ją nakreślić. Zatem w tym przypadku „podpis” nie spełnia podstawowych dwóch cech tj. identyfikującej oraz dowodowej. Skarżący wskazał również, iż w bankowym tytule egzekucyjnym nie ma wskazanej kwoty, od której liczone są odsetki umowne, a nadto brak jest oznaczenia do jakiego dnia są one liczone i brak jest wskazania terminu ich zapłaty. Brak jest także wskazanej kwoty, od której liczone są odsetki karne, brak jest oznaczenia do jakiego dnia są one naliczone oraz brak wskazania terminu ich zapłaty. Nie zostało także zdefiniowane użyte w b.t.e. pojęcie „zadłużenie przeterminowane”, a zatem nie wiadomo jakie kwoty obejmuje to pojęcie. Nadto skarżący wskazał, że bank żąda odsetek w wysokości czterokrotności stopy lombardowej, co w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego jest niedopuszczalne.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się bezzasadne.

Zgodnie z art. 786² § 1 k.p.c. w postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, sąd bada, czy dłużnik poddał się egzekucji oraz czy roszczenie objęte tytułem wynika z czynności bankowej dokonanej bezpośrednio z bankiem lub z zabezpieczenia wierzycielności banku wynikającej z tej czynności. Nadto sąd winien zbadać, czy przedłożony przez bank dokument spełnia przesłanki ważności i skuteczności bankowego tytułu egzekucyjnego określone w art. 96 – 98 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r., nr 72, poz. 665). W szczególności art. 97 ust. 1 i 2 zd. 1 ww. ustawy stanowi, że bankowy tytuł egzekucyjny może być podstawą egzekucji prowadzonej według przepisów kodeksu postępowania cywilnego po nadaniu mu przez sąd klauzuli wykonalności wyłącznie przeciwko osobie, która bezpośrednio z bankiem dokonywała czynności bankowej i złożyła pisemne oświadczenie o poddaniu się egzekucji oraz gdy roszczenie objęte tytułem wynika bezpośrednio z tej czynności bankowej lub jej zabezpieczenia. Oświadczenie, o poddaniu się egzekucji powinno określać kwotę zadłużenia, do której bank może wystawić bankowy tytuł egzekucyjny, oraz termin, do którego bank może wystąpić o nadanie temu tytułowi klauzuli wykonalności. Nadto artykuł 96 ust. 2 ww. ustawy stanowi, że w bankowym tytule egzekucyjnym należy oznaczyć bank, który go wystawił i na rzecz którego egzekucja ma być prowadzona, dłużnika zobowiązanego do zapłaty, wysokość zobowiązań dłużnika wraz z odsetkami i terminami ich płatności, datę wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego, jak również oznaczenie czynności bankowej, z której wynikają dochodzone roszczenia oraz wzmiankę o wymagalności dochodzonego roszczenia. Bankowy tytuł egzekucyjny należy opatrzyć pieczęcią banku wystawiającego tytuł oraz podpisami osób uprawnionych do działania w imieniu banku.

Odnosząc powyższe do niniejszej sprawy stwierdzić należy, że bankowy tytuł egzekucyjny przedłożony przez wierzyciela spełnia przesłanki wskazane w ustawie Prawo bankowe. W szczególności, tytuł ten opatrzony został pieczęcią banku. Wprawdzie pieczęć ta nie została odcisnięta na powyższym tytule w taki sposób, by widoczna była cała nazwa banku, gdyż brak jest początkowych liter w pierwszym członie nazwy banku, jednak zdaniem Sądu Okręgowego powyższa okoliczność nie dyskwalifikuje powyższego dokumentu. Nie ma bowiem żadnych wątpliwości co do tego, iż pieczęć ta jest pieczęcią banku, który wystawił bankowy tytuł egzekucyjny, a umieszczenie jej na tytule, pomimo nie odcisnięcia jej w sposób ujawniający całość nazwy banku, sprawia iż dopełniony został wymóg określony w art. 96 Prawa bankowego.

W kwestii podpisu pełnomocnika wierzyciela na bankowym tytule egzekucyjnym wskazać należy, że identyfikacja osoby podpisującej może być dokonana nawet przy najprostszym podpisie wskutek umieszczenia obok podpisu (przy podpisie) imiennej pieczęci podpisującego bądź wypisania danych identyfikujących autora podpisu. Jeżeli identyfikacja autora wynika z treści podpisywanego dokumentu, to ważność podpisu nie może być skutecznie

kwestionowana, niezależnie od jego kształtu czy długości. Należy zatem uznać, że w każdym przypadku dopuszczalne jest złożenie ważnego podpisu w dowolnej postaci (czytelnej, niezupełnie czytelnej, nieczytelnej). Użycie pieczęci imiennej zwiększa w pewien sposób bezpieczeństwo obrotu, stwarzając domniemanie, że podpis pochodzi od osoby, której nazwisko widnieje na pieczęci lub jest wypisane obok podpisu (J. Kaspryszyn, Podpis własnoręczny jako element zwykłej formy pisemnej czynności prawnych, Wolters Kluwer Polska sp. z o.o., 2007 r., str. 195-196). Mając na względzie powyższe, Sąd Okręgowy nie powziął żadnych wątpliwości co do tego, iż znak uczyniony piśmem ręcznym na pieczęci o treści „pełnomocnik M. C.”, znajdującej się na dokumencie bankowego tytułu egzekucyjnego, stanowi podpis tego pełnomocnika. Skarżący, poza swymi twierdzeniami, nie przedstawił zaś żadnych dowodów, które to podważałyby.

Niezasadnymi okazały się także zarzuty dotyczące braków w treści bankowego tytułu egzekucyjnego. Oczywistym jest bowiem, iż odsetki umowne liczone są od wskazanej w b.t.e. należności głównej (niespłaconego kapitału) i zostały one naliczone do dnia wystawienia b.t.e. Nie było więc konieczności wskazania tego w tytule. Natomiast, jak wskazano wprost w treści b.t.e., odsetki karne naliczone zostały od zadłużenia przeterminowanego. Pojęcie to wyjaśnione zostało w § 5 pkt 9 zd. 1 zawartej przez dłużnika umowy kredytowej, zgodnie z którym w przypadku nie spłacenia przez kredytobiorcę w terminie wierzytelności banku z tytułu umowy kredytu po upływie okresu wypowiedzenia umowy, niespłacona kwota staje się zadłużeniem przeterminowanym, w tym kwota kapitału jako kapitał przeterminowany (k. 18). Również te odsetki naliczone zostały do dnia wystawienia b.t.e. Natomiast ich wysokość ustalona na poziomie czterokrotności stopy lombardowej, nie przekracza wskazanej w art. 359 § 2¹ k.c. wysokości odsetek maksymalnych.

Oświadczenie dłużnika o poddaniu się egzekucji z tytułu zawartej z wierzycielem umowy kredytu (k. 23) spełnia wymogi zawarte w art. 97 ust. 2 Prawa bankowego. W szczególności brak jest podstaw do zakwestionowania tego oświadczenia z uwagi na przedłożenie go w kserokopii poświadczonej za zgodność z oryginałem przez występującego w sprawie radcę prawnego. Zgodnie bowiem z art. 129 § 2 k.p.c. zamiast oryginału dokumentu strona może złożyć odpis dokumentu, jeżeli jego zgodność z oryginałem została poświadczona przez notariusza albo przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub radcą Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa. Posłużenie się więc kserokopią ww. oświadczenia poświadczoną za zgodność z oryginałem nie stanowiło w niniejszej sprawie przeszkody do nadania klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. Nadto wskazać należy, że podpisując powyższe oświadczenie dłużnik potwierdził, iż znana mu jest jego treść. Zatem jego twierdzenia, iż nie został poinformowany o możliwości wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego, nie zasługują na uwzględnienie.

Przeszkody do nadania klauzuli wykonalności nie stanowiło także wystosowanie przez wierzyciela do dłużnika pisma z informacją, iż w jego sprawie został przygotowany pozew, który będzie skierowany do sądu. Wierzyciel miał bowiem prawo skorzystania z innej drogi dochodzenia swego roszczenia, jaką jest złożenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności wystawionemu przeciwko dłużnikowi bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. Nie ma bowiem żadnych podstaw do twierdzenia, iż wierzyciel był związany swym stanowiskiem dotyczącym wniesienia pozwu przeciwko dłużnikowi.

Wobec powyższego stwierdzić należy, że w niniejszej sprawie wierzyciel spełnił przesłanki do nadania klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, zaś zarzuty dłużnika okazały się niezasadne.

Z uwagi na powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. postanowił jak w sentencji.

/-/ D. Silska/-/ K. Dziedzic/-/ A. Kiersnowska - Tylewicz